

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง “ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การพัฒนาทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยา สำหรับข้าราชการครูโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยขอเสนอสรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

1. สรุปการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอสรุปการวิจัยไว้เป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ วัตถุประสงค์การวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิจัย ดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย ประกอบด้วย 2 ข้อ ได้แก่

1.1.1 เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การพัฒนาทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยา สำหรับข้าราชการครู โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

1.1.2 เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การพัฒนาทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยา สำหรับข้าราชการครู โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามเกณฑ์ 80/80

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 3 หัวข้อ ได้แก่ (1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และ (3) การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2556 จำนวน 81 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2556 จำนวน 39 คน เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) และใช้วิธีการจำแนกกลุ่มทดลองโดยใช้อายุการทำงานเป็นเกณฑ์ในการจำแนก โดยจำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 อายุการทำงาน 1-5 ปี จำนวน 13 คน กลุ่มที่ 2 อายุการทำงาน 6-10 ปี จำนวน 13 คน และกลุ่มที่ 3 อายุการทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 13 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการทดสอบประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมแบบเดี่ยว แบบกลุ่ม และ

แบบภาคสนาม ดังนี้

(1) การสุ่มจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมแบบเดี่ยว โดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลากได้ผู้รับการอบรมจำนวน 3 คน จากกลุ่มของผู้ที่มีอายุการทำงาน 1-5 ปี จำนวน 1 คน อายุการทำงาน 6-10 ปี จำนวน 1 คน และอายุการทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน

(2) การสุ่มจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมแบบกลุ่ม โดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลากได้ผู้รับการอบรมจำนวน 6 คน จากกลุ่มของผู้ที่มีอายุการทำงาน 1-5 ปี จำนวน 2 คน อายุการทำงาน 6-10 ปี จำนวน 2 คน และอายุการทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน

(3) กลุ่มตัวอย่างที่เหลือจำนวน 30 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมแบบภาคสนาม

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การพัฒนาทักษะการให้การศึกษาเชิงจิตวิทยา สำหรับข้าราชการครูโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาสาระ 3 หน่วย คือ หน่วยที่ 1 ความรู้พื้นฐานทางจิตวิทยา หน่วยที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการให้การศึกษาเชิงจิตวิทยา และหน่วยที่ 3 ทักษะในการให้การศึกษาเชิงจิตวิทยา รวมทั้งสื่อซีดีรอม แสดงตัวอย่างการใช้ทักษะการให้การศึกษาเชิงจิตวิทยา

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบทักษะการให้การศึกษาเชิงจิตวิทยาก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 25 ข้อ และแบบทดสอบท้ายหน่วย หน่วยละ 10 ข้อ รวมเป็น 30 ข้อ

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำชุดฝึกอบรมทางไกลไปทดสอบหาประสิทธิภาพกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ทั้งแบบกลุ่ม แบบเดี่ยว และแบบภาคสนาม จำนวน ทั้งหมด 39 คน และให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบทักษะการให้การศึกษาเชิงจิตวิทยาทั้งก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล เพื่อนำคะแนนไปศึกษาความก้าวหน้าของทักษะการให้การศึกษาเชิงจิตวิทยาของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ชี้แจงวิธีการศึกษาชุดฝึกอบรมทางไกลและการทำแบบทดสอบให้กับกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคล

2) การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ผลของการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลของผู้ใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล โดยการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุด

ฝึกรอบรวมทางไกลทั้ง 3 ขั้นตอน คือ แบบเดี่ยว แบบกลุ่ม และแบบภาคสนามตามเกณฑ์ 80/80 จากสูตร E_1/E_2

1.3 ผลการวิจัย ผู้ศึกษาได้สรุปผลการวิจัยโดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 หัวข้อ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1.3.1 สรุปผลของการใช้ชุดฝึกรอบรวมทางไกล เรื่อง การพัฒนาทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาสำหรับข้าราชการครู โรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลของการใช้ชุดฝึกรอบรวมทางไกล เรื่อง การพัฒนาทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาสำหรับข้าราชการครู โรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานคร แบบภาคสนาม ภายหลังการใช้ชุดฝึกรอบรวมทางไกล กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.3.2 สรุปผลการวิเคราะห์การทดสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกรอบรวมทางไกล เรื่องการพัฒนาทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาสำหรับข้าราชการครู โรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานคร แบบเดี่ยว แบบกลุ่ม และแบบภาคสนาม ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1) ผลของการทดสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกรอบรวมทางไกล เรื่อง การพัฒนาทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาสำหรับข้าราชการครู โรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานคร แบบเดี่ยว ด้วยวิธี E_1/E_2 ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 91.10/98.66 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ($E_1/E_2=80/80$)

2) ผลของการทดสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกรอบรวมทางไกล เรื่อง การพัฒนาทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาสำหรับข้าราชการครู โรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานคร แบบกลุ่ม ด้วยวิธี E_1/E_2 ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 84.40/90.66 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ($E_1/E_2=80/80$)

3) ผลของการทดสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกรอบรวมทางไกล เรื่อง การพัฒนาทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาสำหรับข้าราชการครู โรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานคร แบบภาคสนาม ด้วยวิธี E_1/E_2 ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 87.89/85.87 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ($E_1/E_2=80/80$)

2. อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดฝึกรอบรวมทางไกล เรื่อง การพัฒนาทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาสำหรับข้าราชการครู โรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การพัฒนาทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาสำหรับข้าราชการครู โรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานคร ผลจากการวิจัยพบว่า ข้าราชการครู โรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานคร จำนวน 39 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลองแบบเดี่ยว จำนวน 3 คน แบบกลุ่ม จำนวน 6 คน และแบบภาคสนาม จำนวน 30 คน ซึ่งทดลองใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การพัฒนาทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาสำหรับข้าราชการครู โรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานคร ทำแบบทดสอบทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยา ได้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานหลังการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลสูงกว่าก่อนการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 คือ ภายหลังการใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การพัฒนาทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาสำหรับข้าราชการครู โรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานคร ข้าราชการครูมีทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้ปรับปรุง แก้ไข พัฒนาชุดฝึกอบรมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ชุดฝึกอบรมมีความเหมาะสมสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของข้าราชการครู โรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานครเป็นอย่างดี และชุดฝึกอบรมทางไกลชุดนี้ มีความสะดวกสำหรับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตามเวลาที่ต้องการ โดยไม่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของครูที่ใช้ชุดฝึกอบรม ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิธดา คำผิว (2553) วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น เรื่อง ผลของชุดฝึกอบรมพัฒนาทักษะการให้การปรึกษา สำหรับครูที่ปรึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส ที่พบว่า ครูที่ปรึกษากลุ่มทดลองมีความรู้และทักษะการให้คำปรึกษาเพิ่มสูงขึ้นหลังจากได้รับการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ ชุติกร พู่ฟุ้ง (2553) ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เรื่อง ผลการใช้ชุดฝึกอบรมทางการแนะแนวเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเป็นครูที่ปรึกษา สำหรับครูที่ปรึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนพิชญศึกษา จังหวัดนนทบุรี ที่พบว่า ครูที่ปรึกษาโรงเรียนพิชญศึกษาจำนวน 12 คน ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดฝึกอบรมทางการแนะแนวเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเป็นครูที่ปรึกษา มีค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การพัฒนาทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาสำหรับข้าราชการครู โรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานคร ตามเกณฑ์ 80/80 จากผลการทดสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกล พบว่า ข้าราชการครู โรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานคร จำนวน 39 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลองแบบเดี่ยว จำนวน 3 คน แบบกลุ่ม จำนวน 6 คน และแบบภาคสนาม จำนวน 30 คน ได้ทดลองใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การพัฒนาทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาสำหรับข้าราชการครู โรงเรียนฝึกอชีพ

กรุงเทพมหานคร และทำกิจกรรมท้ายหน่วย รวมถึงแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อนำคะแนนมาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การพัฒนาทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาสำหรับข้าราชการครู โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ได้ตามลำดับ ดังนี้ (1) การทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (3 คน) ได้ค่าประสิทธิภาพ 91.10/98.66 (2) การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (6 คน) ได้ค่าประสิทธิภาพ 84.40/90.66 และ (3) การทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนาม (30 คน) ได้ค่าประสิทธิภาพ 87.89/85.87 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 คือ ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การพัฒนาทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาสำหรับข้าราชการครู โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้ปรับปรุง แก้ไขพัฒนาชุดฝึกอบรม และกิจกรรมประจำหน่วย ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญโดยในส่วนของเนื้อหาผู้วิจัยได้จัดแบ่งเนื้อหา สาระไว้เป็นลำดับ ที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ซึ่งเริ่มตั้งแต่ ความรู้พื้นฐานทางจิตวิทยา ไปสู่การให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยา และเข้าถึงทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) หน่วยที่ 1 ความรู้พื้นฐานทางจิตวิทยา เป็นเนื้อหาที่ให้ผู้รู้ชุดฝึกอบรมได้เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ ธรรมชาติของจิตใจ ความต้องการขั้นพื้นฐาน ความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งล้วนเป็นสาเหตุของพฤติกรรมต่างๆ และกิจกรรมท้ายหน่วยที่ 1 เป็นข้อคำถามที่ทำให้ผู้รู้ชุดฝึกอบรมได้ทบทวนความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาเนื้อหาในหน่วยที่ 1

2) หน่วยที่ 2 การให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยา เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยา คุณสมบัติของผู้ให้การปรึกษา ประเภทและกระบวนการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยา ซึ่งกิจกรรมท้ายหน่วยที่ 2 เป็นข้อคำถามที่ทำให้ผู้รู้ชุดฝึกอบรมได้แสดงถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาทั้งหมดที่ได้ศึกษาจากหน่วยที่ 2

3) หน่วยที่ 3 ทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยา เป็นการกล่าวถึงรายละเอียดของทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยารวมถึงตัวอย่างการใช้ทักษะต่างๆ ทั้งหมด 8 ทักษะ เพื่อให้ผู้รู้ชุดฝึกอบรมได้เรียนรู้และฝึกฝนการใช้ทักษะต่างๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของนักเรียนหรือผู้มารับการปรึกษาได้อย่างถูกต้อง โดยกิจกรรมท้ายหน่วยที่ 3 จะเป็นข้อคำถามที่ทำให้ผู้รู้ชุดฝึกอบรมได้ใช้ทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาในการตอบ เพื่อแสดงถึงความเข้าใจในทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยา

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การพัฒนาทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยา สำหรับข้าราชการครู โรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานคร สามารถนำไปปรับใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ ได้ เช่น กลุ่มครูที่ปรึกษาระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา รวมถึง ผู้ที่ปฏิบัติงานด้าน ทรัพยากรบุคคล ในหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ

3.1.2 ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การพัฒนาทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยา สำหรับข้าราชการครู โรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานคร สามารถนำไปปรับใช้ในการจัดทำ หลักสูตรฝึกอบรมด้านการใช้ทักษะพื้นฐานในการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแก่บุคลากรในทุกภาค ส่วน เพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อยอดให้บุคลากรนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และอาจให้การปรึกษาแก่ผู้ ที่ต้องการความช่วยเหลือได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การพัฒนาทักษะการให้การ ปรึกษาเชิงจิตวิทยา สำหรับหัวหน้างาน หรือผู้บริหารหน่วยงาน เพื่อประโยชน์ของบุคลากรและ องค์กร

3.2.2 ควรมีการติดตามและประเมินผลการใช้ทักษะการให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยา หลังจากใช้ชุดฝึกอบรมทางไกลของข้าราชการครู โรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานคร ว่าสามารถ ช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด